Година II ЦЕТИЊЕ 14 марта 1943 Број 100

ГЛАС ЦРНОГОРАЦА

Излази СРИЈЕДОМ и НЕДЈЕЉОМ. — Уредништво и администрација Његошева Бр. 7. — Рукописи се не враћају. — Телефон Уредништва број 64 — Претплата: вјесечно Lit. 8—; — Појединп број Lit. 1.

Православље

Данас када наша св. Црква слави Недјељу Православља, умјесно је размислити о содржају и духу Православља. Шта је Православље, какви су његови идеали и каква мисија?

Православље је вјероисповјести међу другим хришћанским вјероисповјестима. Као што сама рријеч каже, ово учи право славити Бога. Православље је чиста вјера у Бога Створитеља и Промислитеља свијета, оно је поуздана надa у Њега, оно је чиста и искрена љубав према Њему и према ближњему своме.

Православље тражи праштање родитеља, забрањује брехњу, крађу, лажно сједочење на ближњега свога, не дозвољава жељу туђега. Православље тражи да нова нахранити, жеднога напојити, нга одјести, болнога и сужњега посјетити, неког ојачати, жалосног утјешити, свјетлијем проговорити, присјутити се тајнама исповјести и причешћа, присуствовати богослужењима, носити у цркву дуге и просфуре, посјетити посте, сваки важнији посао молитвом почети и завршавати.

Православље код својих припадника развија љубав према раду. Оно их стално опомиње да је Бог наредио људима да шест дана раде, а седми да се одморе и да на њему посвете (Кн. Изласка 20,8-10).

Оно упозорује своје слиједнике да је апостол Павле рекао: „Ко ко неће да ради, да и не једе" (II Сол. 3, 8).

Православље је јевангјелско пожртвовање, жртвовање својих интереса, ужитака, па чак и потребе и себе самога за боље и сјајнија живота свога ближњега. А у ово се свијету, које влада егоизам, тоје су имена интересе свјетског света, које се не бирају средства за богаћење и уживање, хришћанско пожртвовања је велика потреба. „Ко хоће за мном да иде, нека се одрече себе", рекао је Господ Исус Христос (Матј. 16,24).

Православље тражи од својих припадника да за увијек остане зависти, свађу, лажи, лакоћи, превару, песлоку, оговарање, а да негују мир, брашску слогу, повјерење, љубав и друге врлине. Оно учи сјајну Божјему, прашта увреде, рађује људе да не буду охоли, већ смјерни, да не буду тврдњави, већ с малим задовољни.

Православље тражи од својих сљедбеника да буду милостиви, да избјегавају искушења и друга зла и напасти, да буду чистога срца, да им буде свето име Божје и идеал остварење царства Божјега.

Православље тражи да се у живот унесе више истине и праде, више Христовога морала, правог живота свиде брата цивилизације. Оно то тражи у јрвом реду од породице, као основне друштвене ћелије. Постоје многе православне породице, које је Православље, на жалости, само поминовало. У многим су су породице које је православље искрено и јако и у којима је Христова вјера и морал прожела цио живот њених чланова.

Породица је почетак друштва. Као што се цијело човјечје сазвоје од знака ћелије, које се не мијаде случајно једна поред друге, већ са њиховим сталним везама сачињавају једну органску цјелину, тако и друштво није састављено из једног конгломерата случајна ђака, већ из економске заједнице и моралне солидарности породица, које предавајући из генерације у генерацију драгоцјено наслиедство вјере, цивилизације, обичаја, јачају конституишући социјалних веза.

Десетрвијетни елементи одлично су схватили велики значај породице, и света су вјеч дано грели свом снагом да породицу отјкину од Христовога вјера и Његовога морала, ширећи безбрежје и проваљујући слободну љубав.

Православље је нефрешно настојање и стално напор за чистоћу душе и тијела, за очување хришћанског морала и његову примјену у свима манифестацијама личног и колективног живота. Оно је борба непрестана и непобједна прошиз зла, борба душе људи сурвава у допор пријела и вјечне смрти.

По рријечима Јованова Јова, живот је човјечји на земаи борба. Постоје многобројне брајеске, разна искушења, неизмјерне сметње за спасење душе. Православље је чарсја воља и непрестани труд за спасење своје и других душа. Оно се не рта потрешкама других људи, не исправа мане својих ближњих, не радује се туђему злу, већ найсрдније православаш је жалостан зби ђ.ке нечрве, он савјетује, исправља, даје добар примјер. Православаш уложе велики труд да сваки што се спасићи даде, да ближњега свога излуче из смрдиве каљуге бјанства, блуда, брвоте, сребролубља и других порјока.

Православље је против мрачног песимизма, који не стварна ништа позитивно, већ расиваја, који не лијечи, већ трује човјечанство; оно је вјера ведрота, стваралачког оптимизма, религија која учи људе да вјерују у прогрес, да воле све људе као своју брећу и да се радују животу.

Православље је народна црква. Она је са својим народом радовала се и страдала, она је с њим увијек и у недрим и у обличним данима, у добру и злу. Православље и Срјетска вјеч мјеховина тако је међу собом повезано, да је постало нераздјеливо, једно.

Православље је дало Срјетству свјетлеће Симеона Мирошевчиота, Св. Саву, Стјевана Првовјенчаног, Св. Арсенија, Стјевана Дечанскога, косовског мученика кнеза Лазара, мајку Анелину, Василија Острошког, Петра Цетињског, Стјевана Пајерскога и друге Божје угоднике.

Оно нам је саградио Стјуденицу, Хиландар, Жичу, Милешево, Содочане, Раваницу, Љубостињу, Острог и друге свјетиње. Оно нас је научило моралу мајке Јевросиме и мајке Јулјанија.

Православље тражи од својих сљедбеника да своју мисао одгајају духом Јевангјеља, да обликене своје осјећаје, да своју волу очврсте у добру. Православље тражи од својих припадника сву душу и сво срце њихово, како би се у њих усјемио и њима владао Господ Исус Христос. Који ће их надахнути ријетвором да храбро водносе живјешне несреће, да не клоне, да вјерују и надају се у побједу добра над злом, истине над лажју, праведе над неправдом, Бога над ђаволом.

Наша је тврда жеља и молитва да Срби постану тврди православци, да ће се на њима испунити обећање које је Господ дао пророку Јеремији: „Ја ћу бити мој народ, и ја ћу бити њихов Бог, јер ће се обратити мени сваи срдем својим" (Јеремија 24, 7).

МИТРОПОЛИТ
ЦРНОГОРСКО ПРИМОРСКИ
† Јованикије

ПОЗДРАВ НАШИМ БОРЦИМА

Нек не прође дана, а да не упутимо наше благодарне мисли на овој страни, гдје млади храбри поборници спасавају народ од кроволоке партизанске најезде. Они се боре и за нас који сједимо по кафанама, чеврљајући, расправљајући, просуђујући и критикујући питања која су већа од нас. Они се боре за свој народ да поврате, као и Црној Гори, и оним поносним крајевима Босне и Херцеговине заједно мир и поредак. Они стављају на коцку свој живот, јер осјећају сву љубав вјерних синова за свој народ и за своју земљу.

Пратимо их у најдубљем поштовању, јер заслужују свако признање, сваку помоћ, сву благодарност. Они нас заслужују сврдом краља и ми будимо бар захвални, схватајући велики задатак, који су на себе примили. Они се боре за будућност свога народа, па и оних који на сопственог страха или неразумијевања не виде у том походу узвишене циљеве и националну дужност.

Поштујмо их, пратимо их на сваком кораку у мислима и у срцу!

Нова малтретирања Јевреја у Америци

Преко 40 хиљада америчких грађана јапанског порријекла, који су били скоncентрисани у концентрационим логорима, добило је поново слободу под услором да раде у предузећима ратне индустрије за Сједињене Државе. Од Русвелта се ништа друго није могло ни очекивати.

Борба Ирака за ослобођење од енглеског јарма

(Лондон) Енглеска полиција открила је у Ирској један план што су ирски патриоти саставили у намјери да бојкотују британске војне начоре у тој земаи.

НОВЕ ПОБЈЕДЕ ЊЕМАЧКИХ ПОДМОРНИЦА

36 бродова натоварених ратним материјалом са укупно 207.000 тона носивости потопљена су, 3 друга брода торпедована су и јако оштећена

Ванредни њемачки билтен од 10 марта 1943-XXI

Фиреров Главни стан јавља:

Њемачке подморнице настављају своје акције. Оне су више дана биле у додиру са једним конвојем који је из Сјеверне Америке пловио за Енглеску. У жестоким борбама потопиле су оне 13 бродова натоварених ратним матерјалом од укупно 73.000 тона. Три друга брода погођена су торпедом. Тако је противник за 24 сата изгубио 36 бродова од укупно 207.000 тона. Међу потопљеним бродовима налази се 8 бродова са муницијом, који су, погођени торпедима, одлетели у ваздух.

Увјежбајући напредни билтен објављена је вијест да су поштапна изгрнена у борби њемачких подморница пријим 8 непријатељских конвоја, који су пловили у пратњи многобројних конвојарјилера, модерних бојевина и више авиона. Подморнице су нападале шакоје на брзе бродове који су настојали да појединачно стижу до Европе. Међу овима потопљен је брзи брод „Калифорнија Стар" од 8,700 тона. Бјежи му је била 15 миља на сат. Један конвој нападнут је 110 миља југозападно од Бермањске осјерва. После жестоке борбе потопљено је 23 конвоја.

Са пријеђима објављеним у јучерашњем ванредним билтенима потопио је њемачко подморничко оружје за пријм 10 дана мјесеца марта 49 бродова од укупно 300.000 тона. Ови велики резултати, примјетиће D.N.B. преиказују порјеђ појединпја, до којега је сваке године и пријеђе долазило.

Челична одбрана италијанских конвоја у Средоземном мору

(Рим) Један покушај непријатељског ваздухопловства да пресрете са великим снагама један конвој у Средоземном мору, потпуно је пропао, пи чему је уништено 5 нападачких авиона. Непријатељ је придао велики значај овој акцији. У нападу на италијански конвој учествовало је 130 авиона сухопњених у два таласа, како америчких тако и енглеских. Међу њима је било око 40 бомбардера у пратњи од 50 ловаца. Велике формације биле су састављене од двомоторача и четвромоторача типа „Берлинг" и „Итирлинг". Око 12,30 час. су италијански ловци из ваштите конвоја пресрели први талас непријатељских авиона, иза којега је на кратком отстојању слиједио други талас. Њима је успјело да навриле своју акцију растјерања америчких и енглеских авиона још прије него што је формација стигла до циља. Сви непријатељски авиони су, и поред бројне надмоћности, присиљени да промјене правац лета, не сметајући бродовиће, које није претрпило никакве штете.

Прецизном пољбом италијанских ловаца погођено је 6 непријатељских четвромоторача. Од њих је 5 виђено да су пали у море, док се шести удаљио пољаљен. Још један други авион је лакше или теже оштећен. Италијански ловци на пратње омогућили су конвоју да стигне у луку не претрпјевши никакве штете од непријатељске авијације.

Један милион тона непријатељског бродовља потопило је италијанско ваздухопловство

Чињеница да је италијанско ваздухопловство потопило милион тона непријатељског бродовља показује јасноديјапесс авијације у поморским борбама. Никада се није мислило да се може доћи до тако великих резултата. Непријатељ је ва одбрану својих конвоја од првих дана рата у знатној мјери употребљавао авионе. Међу ратним јединицама на пратњи конвоја морали су се налазити носачи авиона. Мислило се да се ради елиминисања ваздухопловне одбране конвоја употребе обрушивачи и то углавном против великих мостова носача авиона. При реузтатим су задовољни, али најефикаснији су се показали ваздушни торпиљери. Данас су то непријатељ број 1 савезничких тровјечких и ратних бродова. Непријатељ је више пута покушавао да великим конвојима продре кроз Сицилијански канал, у чему су га спречили италијански ваздушни торпиљери. Сваки покушај у Средоземноме мору, мораје непријатељ скупо платити. Тако су се постигли успјеси о којима говори јучерашњи билтен. Најтежи ударци задани англоаској пловидби у Средоземноме мору, морају се ироцјенити са два становишта: општег приредног и оног које се тиче оперативног сектора којему тако недостаје један дио потребних материјала.

Тунисски фронт

На тунисски фронту није било важнијих догађаја. Извјесна патрола и локална дјелатност с обију страна довела је до обарања двадесетак противничких авиона који су настојали да ометају кретања малих осовинских јединица на том фронту. Неколико борних кола уништено је од стране осовинске артиљерије.

Бомбардована је лука Бона, гдје су италијански врачни торпиљери потопили 3 трговачка усидрена брода, а прије тога код Алжира потопљен је један енглески транспорт од 15.000 тона са којим је италијанска авијација наоружала цифру својих успјеха, у којим смјелим акцијама, да уништи и потопи.

Осовинска одбрана на том фронту настављ се врло успјешно. Доказује тако све гласније и наде англоаској пропаганде, да ће отјерати са афричког фронта осовинска војска, нијсу друго него обична жеље без основа, као што се је то до сада виша пута поновио Ту треба рачунати са извјесним чињеницама које су мало теже, од пуких прјеча, са којима противници врло обилно располажу, а који такође их налоди и поред здравих очиј остану потпуно слијепи и лакомислени.

Прољеће наступа, нешто сваково носи!

Јапанско константно напредовање и уништавање кинеских јединица. Три дивизије и неколико јединица других земаља у току ликвидације

(Токио) Главни стан јапанских оружаних снага јавља да су кинеске дивизије 148, 149, 150 и неколико јединица дивизија 116 и 197 опкољене и да ће ускоро бити уништене зко се не предају. У покрајини Јунан јапанске снаге распрштеле су кинеске формације које су се повлациле према сјеверозападу. Јапанске и ваздухопловне формације нападе су аеродром Вау на Новој Гвинеји гаје су починиле знатне штете и разрушиле постројења, те уништиле бројне апарате који су се на спомењутом аеродрому налазили.

Наставља се успјешно напредовање јапанских трупа у Кини. Оне су стигле до мјеста Мито Тоне у предјелу Јангтеа. У овом мјесту уништена је 61-ва чунгкиншка дивизија. Губитак ових положаја онемогућују Кинезима повјидбу на Велику Рријеки.

Четврта годишња устоличења св. оца Папе Пија XII

(Ватикан) Данас Ватикан слави четврту годишњицу устоличења Папе Пија XII. Град је окићен заставама, а уреди не раде. Јутрос је одржан свјечан дјежаз свечану понтификарну мису којој је присуствовао и сам Свети Отац Папа који је на крају подијелио апостолски благослов. Присуствовали су 22 Кардинала и читав дипломатски зор. Посјетио Краљевине Италије грф Бано. Том приликом примио је Свети Отац Папа честитке владара и државника из свих крајева свијета.

Признање туниских новина

(Тунис) Неке туниске новине опажају да је ситуација у том предјелу много бољa и промјењена од када се налазе међу њима италијанско-њемачке трупе. Доје прије становништво било подвргнуто извјесним строгим мјерама француских власти, сада ужива потпуну слободу што се тиче на којег посла и народ има довољну исхрану. Листови изговарају да је погодан овај моментат да се сјетимо властитаца које су уживали француски функционери.

Огромни издани и штедња у Енглеској

Министар војске Велике Британије јавио је да је британска влада до сада издала 12,5 милијарди фунти стерлинга за рат, док је ратна штедња достигла свега своту од 5 милијарди. Велика Британија троши годишњи данас за рат 14 милиона фунти стерлинга.

Огромни ратни издани у Канади

(Рим) Трошкови Канаде показују се данас у висини од милијарду долара у поређењу са прошлом годином. Сада трошкови Канаде износе 5 милијарди долара. Поставља се питање какву је корист имала Канада од овога рата, а какви би користи имала у случају уопште могла имати? Заиста то не може ніко знати познато.

Енглески терор у Сјев. Ирској

(Лондон) Енглеске власти повеле су жестоку кампању у Сјеверној Ирској. Народ живи у страху од полиције, која често провјазује у оррвитне станове рада вршењ.ретреса и хапшења националиста. Пуни су сви концентрациони логори и затвори.

Успјеси црногорских националиста у борби против комуниста

Националистичке црногорске формације пуковника г. Станишића, у тијесној сарадњи са јединицама италијанске војске дошле су поново у сукоб са комунистичким снагама.

У тим борбама нападнута су два партизанска батаљона, која су тешко погођена жестоким налетом италијанских и црногорских јединица. Непријатељ се дао у бјегство, оставивши на терену 57 мртвих, 38 заробљених и једну јединицу за снабдијевање са 15 коња, која је преносила намирнице и муницију. Међу црногорским националистима није било губитака.

Искориштавање кроволочне страсти

(Бејрут) Терористички напад је енглеско ваздухопловство извршило на Минхен тај умјетнички град нарочито драг и слом њемачком народу, имао је једну норму да се ослоби мораћ становништва. Британско ваздухопловство настоји да сравни са земљом један за другим све њене градове Рајха, мислећи да ће на тај начин попустити унутрашњи фронт пише лист „Вереин Цајтунг, у једном свом чланку. Њемачки народ је међутим јачи него што је икада био и сигуран да ће бомбе које је непријатељ бацио на најлепша умјетничка блага Рајха, ускоро бити стоструку враћене.

Њемачко становништво врло оштро критикује разбојничке нападе енглеске авијације на Берлин, Нирнберг и Минхен, јер бацајући ту градови не претстављају никакву индустријску зону, а нити имају икакав војни карактер. То су напади да би се цијелно становништво преплашило и да би се становништво деморалисало. Опажа се да је у Минхену погођена најновија библиотека која је поседовала преко 2 милиона књига и око 50 знаменитих рукописа међу којима поједини потичу из доба Карла Великога. Бомбе су погодиле болнице, школе и цркве међу којима катедралу и цркве св. Лудвига и Михаила, које су претстављале велику умјетничку вриједност као и књиге и рукописи који су дјелом уништени.

ПУТ ШПАНИЈЕ КА СЛОБОДИ

Прије скоро једнога вијека висе је Шпанија Весиса де Мелис: „Енглеска је поносна, уништила и поробила Шпанију, она јој је ранијој историји и отимачина идеале". Та реченица представља само складни израз оне дубоке и неизгладиве мржње коју прожиње Шпанце према Енглеској, а коју нијесу ни у ратовима савезници ни пријеке ни грубе ријечи, ни дерни на шпиц, на ла Пјетанска натрпчености при искорјишћавању унутрашњих супротности Дејке Шпанија прети свим силама Британије и приморје не само на интересантнијем или занимљивијем, већ и дубоком сијеђеном осјебљеном од стијенове мореу. Јер сваки талас корак претјерала у једно корак на приједјо на особобедну Шпанију да стрмоите напаста, која је скоро 300 година изнана и изнутра спречавала неки прагматни рјешај.

Ако се Уједињено краљевство Енглеске, Шкотске и Сјеверне Ирске, чије чланице, као и Шпанија, имају одвојене и самосталне интересе, а Хонконг и остали острви, имају свој парламент, а Сјеверна Ирска и Шкотска имају и своје парламенте, а Шкотска и Сјеверна Ирска имају и своје владе, а Шкотска и Сјеверна Ир

ДНЕВНЕ ВИЈЕСТИ

Декретом Њ. Е. Гувернера

а) постављени су

у Будви:

Пекић К. Стеван, за чиновника при Царинарници.

у Бијелом Пољу:

Вуковић В. Марко, за привременог учитеља основне школе у Грабу;

у Новој Вароши:

Ранитовић П. Радош, за чиновника Пореске управе, у својству катастарског геометра; Мијеновић С. Филип за чиновника среског начелства.

у Плевљима:

Бабовић А. Савета за служитељку дневничарку при болници, у својству куварице.

у Пријепољу:

Албијанић Ј. Драго, за служитеља шумске управе, у својству шумског чувара.

б) Потврђени су у привременој служби

у Подгорици:

Поповић Б. Бојан, учитељ Мушке занатске школе.

у Пријепољу:

Ботинов Панасије, контролорски техничар при техничком одјељку.

а) Премјештени су

у Подгорицу:

Вучићевић Ј. Милош, II школски надзорник у Никшићу, (по молби); Кажић С. Марко, професор гимназије у Бијелом, (по молби).

у Никшић:

Мићевић Н. Марко, привремени II школски надзорник у Подгорици, (по молби)

у Шавник:

Живковић Милан, апаратчик Пореске управе у Никшићу, (по потреби службе).

у Беране:

Марјановић А. Станко, старјешина среског суда у Сјеници, за замјеника државног тужиоца при Државном тужилаштву (по потреби службе).

у Бијело Поље:

Чукић *Милоје*, чиновник Пореске управе у Андријевици (по потреби службе).

у Нову Варош:

Кулагић Борислав, чиновник Пореске управе у Пријепољу, (по потреби службе).

Наше повориште

Синоћ је наша поворишна трупа у режији г. Душана П. повела данаша „Дјевојачка клетва" драму у 4 чина с музиком и пјевањем, од Лубјанки.

Данас, у 18 сати, дјечији ансамбл под управом г. В. Шћуковића даће „Цар Тирах", комедију у 3 чина, од Сретеновића.

Љетно вријеме

Са даном 29 марта биће поново уведено љетно вријеме.

Сем часовника у 2 сата послије поноћи биће помакнут за један сат унапријед и показиваће тако 3 сата.

Ред вожње

Распоред аутобуских редовних линија на територији Црне Горе

АУТОБУСИ ПОЛАЗЕ:

а) понедјељником, сриједом и петком

1) из Подгорице за Никшић у 9 сати
2) „ „ „ Бијело Поље „ 8 „
3) „ Бара „ Цетиње „ 8 „
4) „ Никшића „ Подгорицу 14 „

б) уторником, четвртком и суботом

1) из Цетиња за Подгорицу у 14 сати
2) „ „ „ Бар „ 8½ „
3) „ Подгор. „ Цетиње „ 9 „
4) „ Бијела „ Подгорицу „ 8 „

Држите у реду своја дворишта

На предлог земаљских власти Civilni delegat наредио је да се сва дворишта одмах доведу у ред и да се убудуће у градској улици воде у ред. Ко ће одговарати за ову наредбу, биће казњен новчаном казном до 1.000 лира.

У интересу је здравља и свог личног и свеје породице, да сваки без изузетка држи у реду своје дворište.

Čovjek je u vrlo velikoj zavisnosi od drštva u svakom pogledu, pa i u zdravstvenom, te je stog. od neuedenih prilika i odnosa u ljudskoj zajedci ni nezov opsta tak zav san i od raznih bolesti ugroženi, a gonjeni baš tim prirodnim nagonom za samoočuvanje i zdravom jednom razvoj, poradite i nastojte da i radbiti susjedi odmah poštujaju i pokore se naredbi vlasti, jer malo pomaže ko se svoje dvorište očisti, kad je ono komšisko zagađeno!

I suviše smo neotrebnih žrtvi za ovo posljedje vrijeme dali, da bi nora i stradati i živote svoje i svojih najmiljih gubiti zbog nehata i tupila nečijeg!

Kad se tiče zdravlja, treba biti nemilosrdan, i onoga ko baš neće da nešćetoći uklonio mali javili vlastima, vršeći im najveću i najvetiju dužnost ne samo prema sebi i svojim, nego i prema svom narodu uopšte!

Zvolite da jedna sugava ovca sve stado ošugal Znajte da kad sto bude, poslije moći ćete bit sve kesn! Danas, u sred velikog rata, i zdravom je teško čuvati krajs krajem, a kad se u kuću uvrče još i bolest kao tifus, kolera ili sedlobolja, bolesti koje prouzrokuje baš nečistoća, to je tek pravi pastrof i ne sa ća, ć mu smo mi lić svojom nemarnošću, ajk vosti i nesotrebnoću kriviti

Čistoća je pola zdravlja, a nečistoć izvor sviju opakih bolesti

Наручуј директно Уредништву наше СВЕСКЕ

ПАКАО

или

КОМПТИРАЊА У ЦРНОЈ ГОРИ

шиљајући поштанском уплатницом у напријед новац

УРЕДНИШТВО „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА" — ЦЕТИЊЕ

ЦИЈЕНА 5.— ЛИРА

Неуредно испуњавање административних обавеза донеси као последицу обуставу листа и свеске.

Враћајте одмах непродате примјерке.

МАЛИ ОГЛАСИ

Изгубила сам карту за хлеб број 6988 и 6989. те их овим путем оглашавам за неважеће.

Хаџиобадовић Фатима
улица Ашик бро 24 Подгорица

3-3

Изгубио сам карту за животне намирнице издату на од стране Градског поглаварства у Подгорици под бр. 6311 те је овим оглашавам за неважећу.

Божидар Дрча
3 3 шипар ул. Шутовића бр 30 Подгорица

Изгубио сам сриједобуо с сриједом (V разред основне школе у Пљевљу 1944 године, као и положеном пријемном испиту код пријеђ-ске гимназије, па их овим путем оглашавам за неважеће.

Малићић Б. Јелић
3 3 сриједа ђак II. раз. осн. шко е Пљевља

ПЛАЋ на ПРОДАЈУ

Из слободне руке продаје се у центру вароши плац за једну или двије куће. За погодбу обратити се контакстирати.

Никшић, 20 11 1943

Божо и Душан Николић
3 3 Новице Церовића ул 24

Изгубила сам сасиу личну легитимацију издату на од стране Градског поглаварства у Подгорици под бр 84824, те је овим сматрам за неважећу.

Маша Чекоковић
3-3 Подгорица — Рецијина ул. 42

Карте за хлеб под бројем 135, 136, 137, 138 изгубила сам, те их овим сматрам за неважеће.

Пуровић Зорка
3-3 Подгорица

Изгубио сам личну легитимацију бр. 1533, те је овим путем оглашавам за неважећу.

Никола Бранковић
2—3 Ул. Доковић 13 — Подгорица

НАРОДНО ГОСПОДАРСТВО

Припрема земље за садњу воћака

Кад се земља, у коју се намјерава посадити воћке, добро не приреди, воћке не тешко и неуредно се развијају. У погледу земље морају бити испуњени сви услови да може посађена воћка бујно порасти, те се правилно развити, иако чито да се мој добро развије коријење, што све неје случај, ако земља оскудева на биљној храни, те превише влажна или сува; се жиле због објености земље, односно због неправилног копања јаме не буду довољно развиле. За добар успјех је што од важности начин копања јама, ако и подравак за воћке лошег земљишта. Такође треба узети у обзир и ошту обраду земљишта, те која је плодна предходила на земљишту, које се намјерава засадити воћкама.—

Ораница не представља никакву тешкоћу да засађивање воћкама, јер је не земља растресита и разрађена. Једина је збијена, зато се морају копати јаме у јесени и што шире. Земља послије шуме такође је збијена, па треба и на њој крчења шуме дубоко преградити и 2-3 године насијавати пољским усјевима. Приликом крчења треба жиле што боље повадити. Као са искрченом шумом треба поступити и са стијенама, наиме мјеста воћака, које је постао непродуктиван и које се кани обновити. Нова треба истом крчити, земљу дубоко преградити и кров 3—5 година засијавати пољ ким усјевима.—

Приликом приступања копању јама треба земљу очистити од камења и по можности терен равнати. Копање јама треба обавити на неколико седмица прије сађења воћака с разлога, да се земља натопи влагом, да је ваздух, вјетар, топлота и мраз преграде, те учине погоднијим, да наведени природни чиниоци та кобер дјелују на дно јаме и тврдине са стране, те исте омекшају.—

Погрешно је копати дубоке и уске јаме налик бунару; у таквој јами се жиле неће моћи распредити и разрасти како треба. Јама треба да буде дубока најмање до 70 см; а зато да буде 150 до 200 см; широка. Најчешће се даје јами округао, ређе четвртаст облик.

Код копања јама се земља одваја на више хрпа.Ploju горњинску земљу се на дубину 20 см, одвоји на једну хрпу, земљу из средине на дубину 20 см. на другу а водоља земље на трећу хрпу крај јаме. Ако је слој плодне земље дубљи, те се могу разликовати на цијелој дубини јаме само два слојева, онда се набаца ископана земља у хрпу горње и хрпу доње земље крај јаме. Након ископа земље се дно јаме прекопа ашовом. Па набацивања земље још на дубину 10—15 см. Јама се остави до садње да у натопи влага и да на њу дјелују ваздух, сунце, мраз и топлота. Приликом сађења воћке се земља са средине баца на дно јаме, земље са површине долази на средину, а земља са дна на површину јаме. Тамо гдје су учиниле само двије хрпе, долази земља са површине на дно јаме, а врху те земље земља са дна.—

Инж. Н. В.

ОГЛАС

Изгубио сам такпје: 1) таниију потврђену од стране Суда општине кочанске 13 јануара 1926 године под бр. 7, овјерену од поглавара среза никшићког 16 јануара 1926 године бр. 651 и од стране Окружног суда у Никшићу 16 јануара 1926 године бр. 106 арх. озн. VI-1926-6; 2) таниију потврђену од стране Суда општине кочанске 13 јануара 1926 године бр. 9, овјерену од поглавара Среза никшићког 16 јануара 1926 године бр. 651 и Окружног суда у Никшићу 16 јануара 1926 године бр. 106 арх. озн. VI-1926-6, а у вези потврде Суда општине никшићке од 5 фебруара 1927 године бр. 631 и 3) таниију потврђену од Суда општине кочанске 21 јула 1927 године бр. 1489, овјерену од стране поглавара среза никшићког 23 јула 1927 године бр. 11100 и од стране Окружног суда у Никшићу 23 јула 1927 године бр. 218-II-1927-71, па их овим путем оглашавам за неважеће.

Перо Марков Ђукановић
1-3 Подгорица

Борбо Скочић, пок. Бура и Славке рођ. Дивић, из Балеће, интернирах је са Мавуде (код Херцегновог) за Italiju.

Молим сваког ко зна нешто о њему нека јави на адресу: Михаило Дувњак-Никшић, Бања Врујци.

Михаило Дувњак
2—3 Никшић

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Поводом смрти нашег драгог мужа, стрица, брата, шурина и т. д.

† Рама Никова Мартиновића

секретара I кл. Мин. Унутр. Дјела бив. краља Црне Горе

који се преселио у вјечност дана 9 јануара 1943 године у 78 годині живота.

Сматрамо за особиту дужност да се овим путем захвалимо свима нашим пријатељима, који нам указаше на који путеви утјеху у овој нашој жалости.

Захваљујемо г. г. Др. Илији Илићевићу и Др Мирославу Јовановићу, јер су се својим и са њоме вели лаурвали да нам покојника од неумитне смрти спасу.

Искрено захваљујемо г. г. Луки Никоћићу, проти Симу Мартиновићу и свештенику Луки Почеку на извршеном опијелу.

Изражавајући захвалност г. Ђ. Буковићу, претсједнику Главног надзорног одбора на изјављеној из станка и изјављеном писаном саучешћу.

Израз хвалности упућујемо г. Ивану Будатовићу, исмаћару, који се у ово Ловћенске братске, и свој, опросте дарјанка говорио са свима, пријатељима покојником.

Од срца захваљујемо кумовима, пријатељима и познаницама из Цетиња, Доњег Краја, Чуваца, Пјешуна и Цеклина, који на жалости труда у великом броју потрудше, те нам стан велику тугу ублажише и пок. нама до вјечне куће испратише.

Остајемо дужности благодарни браћа Бајковци и Дубровачанима, који нам указаше скрну пажњу и редовну посјету приликом боловања и сахране нашег драгог покојника.

Изразе захвалности упућујемо свима нашим пријатељима, познаницама и другима покојнаговим, који нам било усмено или писмено изјавише саучешће.

ожалошћени:

супруга МАРИЈА с. ЛУКА, МИЋАР, ЈЕЛКА
ДУЊАН, РАДОЈЕ, УРОШ и БОГДАН
са осталим родбинама.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Приликом тешке непрежне коју нас задеси смрћу нашег драгог сина и брата

† Станка М. Павићевића

— ђака VII раз. гимназије —

који се послије дуге болести преселио у вјечност 19 фебруара 1943 год. у навршеној млађој жалости у двадесетој години.

Велика хвала талијанским лекарима и нашем лекару др Хаи Жировићу из Даниловграда који нијесу жалили труда да нам покојника спасе од смрти.

Дужностно смо захвални браћи Поповићима који на гробу с смрти драгог нам покојника пошташе и саучешће нам изјавише и драгог Станка до вјечне куће испратише.

Исто тако нека је дужностна хвала браћи, пријатељима и кумовима из Слапа, Рујевића, Вуша, Вањка, Кулаве, Творила, Фрутка, Шобајића, Брајовића, Вешет браћа, Богдановићима, из Пјешивца, Брјестова, Оминдрвеног, Складиште-копита, Грлића и Бера Шуванов ћа.

Такође велика хвала: Живку, Радовану и Јелту Редуковићима из Пазова Лазару Лалеђићу чиновнику из Лалежића, Радомиру Бурићу командиру I чете петрушинског батаљона и рез. официра из Велета, Борђићу Калезићу учитељу из Пазовића.

Вјечно смо благодарни говорницима: Митру М. Перовићу Јаку VII раз. гимназије из Шобајића, и Гиногорје Јовановићу професору и бившем поштанском чиновнику из Творила.

Још једном нека је хвала свима, који и на који путем у овој нашој великој жалости саучешће изјавише.

Слап — Давидов Град 7-III-1943 г.

ожалошћени:

отац МИЛОШ, мајка МИЛИЦА, брат МИЛИСАВ, сестре МИРУЊА и МИЛОСАВА, са осталом родбином.

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Поводом погибље нашега вјенца непрежалнога брата, супруга и оца, четника

† МИРАША Т. ДРАГОЈЕВИЋА

бившег економа бјелопољске болнице

Сматрамо за особиту дужност да се овим путем захвалимо: Командату Лијеско-Сандјачких четничких одреда четникоа војводе г. БУРИШИЋУ И. ПАВЛУ, који је као и изнимно у сусрет приликом транспортовања покојника из рањеника, а затим на лично изјављ ном саучешћу приликом преноса покојника кроз град Колашин, као и на приложеном вијенцу на самрти страни и четника Лијеско-сандјачких четничких одреда.

Свештеству Шаховића, нарочито свештенику г. Саву Радовићу, на дирљиво одржаном говору: лекарима варошице Шаховића г. г. Јовановићу и Шошићу, на душевној интервенцији и грађанству на помоћи указатој при преносу посмртних остатака покојникових и личном присуству приликом испраћаја на Шаховића.

Мајору г. Бесјеки Андрији и претсједнику општине колашинске г. Тошковићу Насту на одржатим говорима, свештеству града Колашина на извршеном опелу и грађанству на овако бројном присуству и учествовању у нашој породичној жалости.

Командату среза андријевског г. Душану Арсовићу, који са четницима организовано присуствовао опелу и четницима до Чајнича и овако свечану сахрану са поручником г. Томовићем, а својим топлим говором и истаћи врлине покојникове, живот и његове заслуге, наглашаних жалост целе четничке организације са губитком покојника као четника.

Претсједнику општине из рејевиће г. Милети Масловићу и Команданту милиције г. Божу Рачићу, који своје дивним говорима истакоше рад покојника као претсједника општине, грађанина и ратника.

Захваљујемо браћи: Матешевићима, Бојанима, Краљанима, Спаховићима, Бабићима, Трешњевима, Андрејевићима, Божићима, Комушинима, Цецуровима, Кулаћима, Булићима, Бобовићима, Анђелићима, Секачима, и свима, који својим присуством увеличаше покојникову сахрану, испратише га до његова вјечне куће, а речима утјехе ублажише наш преболна бол и тугу.

Хвала и овим који нам писмено изјавише саучешће.

Још једном хвала свима овима, који уђише свесрдном учешћу у овој нашој превеликој жалости и туги, за нашим нијесу непрежалним покојником

КРАЉЕ, 11 I 1943 год.

Ожалошћени породица Драгојевића

Брат РАДОМИР, снохе ВИТОМИРКА, синови БОГДАН, БОЖИДАР, БОРИВОЈЕ и БЛАЖО
кћерка ВИНКА и остала родбина.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти наше никад непрежалне супруге, мајке, сестре и т. д.

† ДРАГЕ П. ЛАКИЋЕВИЋ — рођ. Цветковић

која послије краткотрајне болести преселила у вјечност 17 фебруара 1943 године напустивши душу у својој 37 години живота и бо ажаљена 18.II 1943 г. у Бару, сматрамо за свету дужност да овим путем изјавимо нашу дубоку захвалност и то: Др В. Ђикићу Ђикићу, срској лекару, италијанским лекарима који се свесрдно и свјесни учешћа свим средствима да нашу вољену супругу и сестру не чекају неумитне смрти.

Свештеницима Ђорђу Ракићевићу, Ману Комленовићу и Ђорђу Стојановићу који на почасти извршиш ме опијела.

Посебно захваљујемо нашијем дјеверу среза берског г. Ђ. Ђ. Ђедовићу синов. ци, делегату Главне захваљујемо директору гимназије г. Ђорђу Тадићу Гадићу и њеним чиновницима, који лично дођоше изјавише нам саучешће и испратише нашу нам покојницу до вјечне куће.

Захваљујемо чиновницима свију надлештава у Бару и грађанству Бара и околине који дођоше изјавише нам саучешће и овако лично ожалише и испратише нашу нам покојницу до вјечне куће.

Још једном хвала свима овима који телеграфски и на ма који начин изјавише нам саучешће и ублажише нам велику тугу и жалост.

ожалошћени:

супруг ПАВИЋ, синови НИКОЛА и БОРИВОЈЕ, кћер МИЛИЦА, браћа МАРКО и ПЕТАР и остала родбина.

ПОДЛИСТАК

Кад мисао забуди...

Осамијен, као далеко острво сред сиједа океана, подиже, сад пусте баште, свој поносни врх један дрвени спомеонадгласи Čempres. Испод њега запрљано грмиље ружмарина, по који камен, по који пањ и увелі ситјелак, које широ дрвце и ситне траве. Старе зидине једнеg средњевековног дворишта ушуљају свуда пуцајући пуна и ћутоћ борби за Стрим зубом времена, што ће ускоро и зидине уништава. Бере се на живот и смрт. Мрјешјан и мahовина, као мекани завојиј, настоје да што више ублаже и сакриј ране, које зидине не могу да трпеју.

Колико успомена скрива ту ћутљиве старине? Колико би меканиј интим ости могле одати овом и ја виће знатнијем дивном свијету, који би ih благодарно слушао, задовољавајући своје ђедне нагоне себичне сујетности што се на сваком кораку и у сваком одјеку — пажласт — поправљано испољавају. Мирују зидине, мирује замрло гранје, мирује тајне спомеонадгласи Čempres. Ја сам ја, ја сам ја, ја сам ја,

Њемачка офензива на источном фронту у пуном и успјешном току

Свјеже њемачке снаге још нијесу биле употријебљене

ČUNGKINŠKI PLANOVI

Veliki kineski putevi, koji su već stekli svoj istorijski značaj, kao npr. Birmanski i sjeverozapadni put, uteda da slove dvojakim ciljevima: kao sredstvo za vršenje transporta i kao mreža za širenje političke moći. Dok Amerika nije propustila idealne prilike da počne svoj uticaj u Centralnoj i Zapadnoj Aziji, čelo je Čang Kaj Šek — kojega su japanci potisnuli u zapadne provincije Kine — sve moguće da bi prošireno svoju moć u one krajeve, koji su do sada bili praktično ne avisni iz podvrgnuti stranom uticaju.

Najbolji primjer pružanom za to Birmanski put. Veći dio toga puta vodi kroz provinciju Junan, koja je pod vladavinom svoje guvernera Lung-Juna dugo bila u veoma labavoj vezi sa centralnom vladom. Kada je Birmanski put bio otvoren, bio je Lung-jus toliko sretan, da se Kina nije usudila da ga maane, te je on naplaćivao na tuđu ogromne carine, na koje nije imao nikakvog prava. Nedavno je stigla vijest iz Čung Kinga, da su vojne vlasti odlučile da stvore novu ratnu zonu u provincijama Junanu i Sečuanu, gdje se mnju smjestiti 30. čungkinških divizija. Iako se Lung-jus postao potpret-jelnikom čungkinškog vojnog savjeta te i otvoreno nije u glavnom glavni đuć trupa u zapadnoj dijelu Junana, postavljen je Kuan-Linđe za novog guvernera provincije Junan.

Kuan-Linđ je po izbijanju pacifičkog rata uzeo učešće u kongresu čungkinških ekspedicija u Burmu, smatra se poslušnim pristašom Čung Kinga. Zbačivanje Lung-Juna pretstavlja od glednl pokušaj Čung Kinga da preuzme u svoje ruke cjelokupnu kontrolu nad Junanom, kako bi se od Junana eventualno stvorila baza za kineski pohod, kojemu bi cilj bio — ponovno osvojeje Birmanskog puta. Lung je već odavno bio pod sumnjom da ne gaji najskrenije simpatije za Čung Kinga, pa je Čang Kaj Šek sa pravom morao strahovati, da bi Junan pod vlašću tog guvernera pretstavljao ozbiljnu neugodnu pozadinu za čungkinške trupe. Čung King je stoga izvršio na Lung-Juna vojni, politički i privredni pritisak, pa je najzirlje k njemu poslao nar čte agente sa zadatkom da budno radziru svaki njegov pokret i da ga ubiju. Iza toga dovelo je do potpune reorganizacije provincijske centrale Kuomintanga za Junan, čime je Lung-Junu izbijena politička moć iz ruku. Najzad je proširenje čungkinske vlasti na tu provinciju kulminiralo u otpremanju armija, pod zapovjedništvom generala Kuang Linđenga, u Junan, koji se do tada uvijek nalazio u opozicji prema čungkinskoj vlasti. Tako Birmanski put, koji je sada kao sretstvo za vršenje transporta bio korišćen, ima da posluži Čung Kingu pri njegovom pokušaju širenja centralne vlasti u zapadnim provincijama.

Sličan razvoj je kazuje „Sjeverozapadni put" koji vezuje Kinu sa Sovjetskim Savezom. Već u jesen 1942 godine sovjetsko je pretsjedništvo čungkinšk g zakonodavnog odbora Sun Fo da se obraćje i mu nicija mora uv žiti sjever zapadnim putem, iskorišćujući željezničke pruge koje polaze od Perzijskog zaliva, te idu preko Alma Ate i Irana za Sovjetsku Centralnu Aziju." Sjeverozapadni put ide od Čung Kinga preko Lanćaua, Hami i Urumči Kulite. Turkestansko-sibirska željeznička pruga („Turksib") od ljena je, medutim, preko 4 000 kilometara, što je veoma nezgodno, jer se njom ne može prevoziti mnogo robe kada su vagoni u toku vaseni potrebnom kotlićnom gazolina. Osim toga, izgrađena u Americi, morało bi da prevali ogromni put do mjesta svoje namjene Čung Kinga: brodom preko Kaspiskog do Perzijskog Zaliva, železnicom za Sjeverni Perziju, prelovar na sovjetske vozove, dalje za Alma Atu ili neku drugu tačku „Turksiba", a tek od tu preko 4 000 klm. daleko do Čung Kinga, kroz najveće pustinje na svijetu.

Sjeverozapadni put, koji vodi kroz puste i isušene pr djele, pa stega ne traži tolko mnogo muke, za održavanje kto Birmanski put, upotrebljavao se ješ prije izbijanja kinesko-japanskog rata. Između 1920 i 1933 godine izvršen je njime niz inspekcionih putovanja u sjeverozapadne krajeve, organizovanih od strane vlade. Kuomintanga ili privatnih interesnata. 1932 godine bila je otpremljena „Sensijska poslovna misija", koju je organizovala uprava lunghajnskih željeznica; ta misija je krenula u sastavu od 85 članova. Ušli su je, medutim, dosto do otvaranja Birmanskog puta i željezničke veze Junan Indokina, što je opet bacilo Sjeverozapadni put u pozadinu. Nakon gubitka obiju ovih transportnih mogućnosti preostao je Čung Kingu za njegov ulaz, sem vazduhoplovne veze sa Indijom, jedino jos Sjeverozapadni put. Čang Kaj Šek nastoji sada da gr paralelno iskoristi sa širenje svoje lične moći, narocito na provinciji Sinkjang.

Ali tu stoji Čung Kingu na putu ne samo neki obični guverner, kao što je bio Lung-Jun, nego vojne i političke snage Centralne Azije, muslimanski kineski komunisti te najzad Sovjeti. Borba za prevlast u sjeverozapadnim pr djelima jos nije završena.

U međuvremenu objavio je čungkinški ministar saobraćaja jedan novi projekat gradenja puta, koji bi išao od Dikunora južno od Čajdama do Lase, pa, nd odande preko Simika za Sjever i Indiju. Treba uporedit na velike tehničke i tro gfske poteškoće u ostvarivanju ovog projekta, koji bi imao prresjeći najdivljiji i najviše naseljene Tibeta. U toj vijesti je najzanimljivija bila mini-trova primjedba, da bi taj put imao graditi kineski vojnici. Moramo držati na umu da je Tibet, koji se formalno na azi p d kineskom suverenitetu, u stari dijeli na dvije vere od kojih se južna nalazi pod britanskim, a sjeverna p d sovjetskim uticajem. Prema tome bi Čung King, kada bi mu uspjelo da probije put od Lase, svakako poradio i na tome da uspostavi svoju vlast nad Tibetom. Tako imamo razloga da pretpostavimo da bi ostvarenje tog projekta sam tehničkih i topografskih zapreka imalo još i jednu treću, daleko nesravdiviju poteškoću, u vidu engleskog otpora.

PREGLED ŠTAMPE

Kritika Staljinovih izjava

Angloamerička štampa vrši oštre kritike Staljinovje izjave. U Ameriki Kuzveltova štampa nastoji da nekako ublaži ami rikanskog ambasadora, tvrdeći da je on goverio bez prethodnog sporazuma sa pretsjednikom Sjedinjenih Država. Jedan u vinar Junaj ed Prisa, Henrih Kajzer, izjavio je da nije cijenio materijalno posluan Rusiju u toliko stigao u jesen su osovinske poteze kopit pite mogućnosti. Stoga je Rusiji dodila mi lo pomoći. Nad tje je izrazio u boljševici stanovišćuju otvaranje drugog fronta u Evropi.

Ruska priznanja

(Berlin 11 III) U jednom kratkom komentaru opercija na istočnom frontu Vrši jedan saradnik lista „Folker Beobahter" da su Rusi u posljednjem vremenu morali da priznaju uspjehe njemačkih trupa u dosadašnjem predjelu i na drugim sektorima. Ti uspjesi dovelo su do osvajanja mnogobrojnih gradova, kao što su iznijeli njemački biteni. Operacije u tom predjelu uvijek su tekle uspješno za njemačke trupe. Tako je kada su izvodeni pokreti sa skraćivanje fronta bilo je sve brižljivo pročućeno od strane njemačkih komanda, koje su bile svje ne činjenice da se manji teritorij može brmiti sa manjim snagama. Njemačka strategija imala je konačni cilj u svim pokretima da zada protivniku teške gubitke. Njemački biteni su uvijek tačno iznosili istinu o teškim gubitcima zadanim bolješevicima, i navodili sve gradove napu-tene od strane njemačkih trupa. Tako neprijatelj nije postigao cilj, ve ove svoje zimske ofanzive. Protivnik je savladan strategijom njemačke Vrhovne komande, a na mnogim tačkama su njegovi odredi opkoljeni i razbijeni.

Sopstveni listovi žigošu anglosasku sebičnu politiku

List „Tajms" objavljuje jedan članak u kojemu kritikuje inostranu politiku Velike Britanije i Sjedinjenih Država u pogledu Rusije i poljske nominalne vlade. List ističe da nema one potpune sloge koja bi morala postojati među saveznicima. Te razmirice su još više pojačane izjavom ambasadora Standleja u vezi sa otpremanjem ratnog materijala u S.S.S.R. Izgleda da je Standlej imao razgovor sa komesarom za inostranu djela Molotovom i da će se ovih dana moratl sastati sa Staljinom.

Želje za ostvarenje drugoga fronta

Sovjetski ambasador u Vašingtonu, govoreći novinarima posljednje ocijenjene sjevernoameričkom državnom poljekretaru, izjavio je da bi Engleska i Sjedinjene Države morale i ime ostvariti drugi front u Evropi. Kako bi omogućili ubrzanje napora koji sada podnosi Rusija.

Tajna akcija Severne Amerike u Francusko

List „Nju Jork Tajms" objavljuje jedan članak o sjeverozapadnoj tajnoj akciji, u Francuskoj u vremenu 1940-42 godine. Medu mnogobrojnim osobama umješnom u tu akciju, koji je u tu bio omeđanje svih pokušaja sporazumevanja između Francuske i Njemačke, nalaze se i admiral Zihl i bivši sjevernoamerički ambasador u Višiju.

Sve veći porast japanskih snaga

Australijanski ministar rata dao je neke izjave u vezi sa izvještajem Glavnog stana generala Mak Artura o sve većem porastu snaga koje Japan smješta u Južnom Pacifiku. On je istakao da su Japanci u stanju da izvrše snažan napad u slučaju strokog ataka protiv saveznickih baza u Južnom pacifiku.

Povećanje poreza u Egiptu

(Kairo 6-III) Odluka egipatske vlade da se radi bujetske ravnoteže uvedu nove takve i takve poreze i tako za 30% povećavala je ostre kritike među stanovništvom, budući da je ovo obćenito morało biti izvršeno radi pokrivanja troškova oko održavanja okupatorskih trupa.

Штампарија „Обод" — Цетиње

Ситуација на источном фронту развија се у корист Њемаца

Центар садашње борбе на југу Харкова, гдје непријатељ настоји да сузди полет њемачких трупа уз огромне губитке, пр наша се постепено према истоку. Тако мјесто у предјелу Орјла непријатељ константно назада новим и свјежим снагама њемачке резерве, које одолијевају и задају непријатељу врло тешке губитке. До сада је непријатељ у зимској офанзиви изгубио огромну колчину ратног материјала и велики број људи, док је резултат сих тих напора био врло оскудан. Главни циљ што је непријатељ имао предо очима био је тај да би повратио Украјину и предјеле око Кримског полуострва. Наиђар њемачке Врховне команде преварио је непријатеља у своме прорачуну јер је исти мислио да ће Њемци препустити и евакуисати читав доњецки базен и добар дио Украјине, како би се бољшевика команда могла користити сировинама и храном што тје предјели ти општина и у енглеском парламенту, гдје се изнијесни политичари припремају на жучне дискусије.

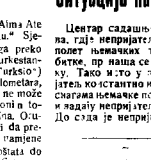

Улична одбрана у једном граду Доњецког базена

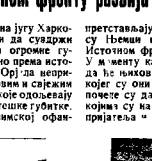

Њемачке оскадрилне нападају непријатељску поведину на Источном фронту

„Њу Јорк Тајмс" тврди да док Англосаси дискутују о послератним границама појединих држава, Источна најобиљнија и постојано заузима терен који је све више приближава побједоносном коначном резултату овога рата.

Према горњим изјавама види се да политички британски кругови нијесу ни најмање мирни. А како ће тек бити онда кад Њемачка започне овогодишњом великом офанзивом.

Велика забринутост у британским политичким круговима

Успјеси што су њемачке трупе имале у харковском сектору упашћини су британске политичке круговe у Лондону. Успјеси у кубањском сектору наиђеда да су потакли британске кругове да се по забаве мишљу за стварање другог фронта у Европи. Један британски лорд изјавио је, користећи своју забринутост, да савезници морају пошто-пото да сбрину о другом фронту да би тако помогли бољшевичкој Русији која на овом бојишту издржава сву тежину водећег рата. У вези с тиме очекује се ових дана расправа о другом фронту у Палати

Посљедњи билтени осовинских снага

Главни стан италијанских оружаних снага јавља:

На туниском фронту активност патрола. Гриоло авиони и камиони уништени су ваздушним бомбардовањем на једном непријатељском аеродрому. Непријатељ је напао вароШ Сузу (Тунис) гдје су проузроковане извјесне штете цивилним зградама, те 8 мртвих и 12 рањених. Њемачки ловци оборили су изнад Туниса 6 непријатељских авиона. Њемачке ваздухопловне формације суделовале су 11 овог мјесеца на вече у нападу против једног конвоја сјеверно од луке Боне, погођени тешко 3 брода од укупно 24.000 тона и један контрарторњер. Један други конвој такође је нападнут ноћас код Филиповила: два брода од по 5.000 тона погођена су торпедима. У акцији што су извели наши ваздушни торпиљери у луци Бона погођен је још један велики непријатељски контрарторњер. Један вишемоторни апарат који је у ноћи на 12 марта учествовао у бомбардовању Палерма, пао је у море на југозападу од Торе Вердура (Сицилија), погођен од противавионске артиљерије. 2 наша апарата нијесу се вратила из војних акција.

Фиреров главни стан јавља:

Послије побједоносног закључка зимске битке која се одиграла између Дњепра и Доњеца и у којој је била утучена бољшевичка нада да поново освоје Украјину — њемачке трупе настављају са успјехом своју борбу. Формације борних кола и СС одреда продрли су кроз непријатељске позиције, на харковском сектору, на више тачака и у сам град. У току су жестоке борбе по улицама центра града. На сјеверозападу Харкова њемачке дивизије проганјају већ потученог непријатеља наиђо је дио бројно јачи. Ваздухопловне њемачке, мађарске и словачке формације потпомогле су горе споменуте борбе. На сектору Орјола сманило се непријатељски притисак услед великих губитака које је претрпио. Њемачке јединице уништиле су на том предјелу фронта 2 совјетска пука. У вези са самовољним фронта њемачке трупе, према одређеним плановима, без борбе евакуисале су град Вјазму, уништивши сва водна постројења. На другим сектороима источног фронта развиле су се извјесне борбе локалног карактера.

На туниском фронту неколико непријатељских напада је одбијено. Ваздухопловне формације напале су луку Бону, гдје је био усидрен један конвој. Неколико бродова је погођено, међу којима један контрарторњер и 3 трговачка брода.

У ноћи на 12 март британско ваздухопловство напало је источну Њемачку, а нарочито град Штутгарт гдје је цивилно становништво претрпило извјесне губитке. Ловци и противавионска артиљерија оборили су 11 апарата. Један град Јужне Енглеске нападнут је од стране њемачких борбених авиона. Борба постројења била су подвргнута јаком бомбардовању и обрушивачким акцијама. Пилоти су установили доста велику штету. Прошлу ноћ Луфтвафе је напала врло јако град и луку Портсмуд. Једна формација њемачких брзих авиона напала је јутрос рано Лондон употребивши, осим бомби, и оружје којим су располагали авиони. Сви апарати, без губитака, повратили су се у своје базе.

Губиде англосасског ваздухопловства

Бољшевичко ваздухопловство изгубило је 12 ов. мјесеца на Источном фронту 40 апарата од којих је 30 оборено у ваздушним борбама, а 4 су уништена на земљи. Њемачко ваздухопловство изгубило је у истом размаку времена 6 авиона.

Британска информативна служба објавила је губитак 23 бомбардера, који су учествовали у акцијама изнад руског подручја у посљедњим данима. Америчка авијација изгубила је да туниском сектору 28 авиона међу којима већи број четвороморних апарата.

Бољшевички колчини корпус у Ирану позван хитно у Русију

(Техеран 3-III) Петнаести бољшевички колчини корпус који се до сада налазио у Ирану позвао је хитним налогом за Русију, а одатле ће бити послат на Источни фронт. То је једини одред који се још налазио у Ирану. Руси су били приморани да повуку све своје снаге са разних окупационих вона да их употребе на Источном фронту и да са њима донекле надомјесте велике губитке што су до сада претрпили. Бројкомо мјесто пресјеле су америчке јединице. Осим се у политичким круговима Перзије да је ситуација знатно погоршана, услед помањкања снабдијевања од стране англосаских држава, које не могу, уз све напоре настојање, да се супроставе њемачким подморницама које непрестано пребају на њихове бродове.

Планови у јеврејска страна Англосаса

(Алжир) Савнаје се да је нађена једна путна торба која је припадала једном сјеверноамеричком вишем официру, у ко јој су нађени планови по којима се морала извести денационализација Магребца. У овом предјелу има 15 милиона Магребца, 2 милиона Арапа и пола милиона Јевреја. Они послијепа морали би имати предност и владати са свим остали становништвом покрајине Магреб. Иа овога се види да су англосаска политика потпомаже пирсње Јевреја у том дијелу Африке и како настоји да јеврејина дате могућност да се удоме у равним крајевима свијета.

Успјеси Финаца у уништењу напада Совјета

(Хелсинки) Дјелишњи фински комунике јавља да је у централном сектору Карелијске превлаке једна непријатељска чета покушавала да продре у финске линије. Противнападом је распршена а исто тако и једна друга совјетска јединица, која је намјеравала да се приближи финским позицијама. На осталим предјелима фронта није се ништа нарочито збило.

У Совјетској Русији није дозвољен приступ иностраним новинарима

(Штокхолм) Московске власти не пустају на руски територију неутралне новинаре. Један шведски новинар, дописник Социјал Демократена, каже је добио наком тромјесечног очекивања у Великој Британији специјалну дозволу за одлазак у Москву, иаје могао јући на бољшевичка територију, јер му је издата дозвола ануларана већ неколико дана наком што је њу добио.

Кратке вијести

— На једном сектору Сјеверног Леденог мора постарали су њемачки лови нове успјехе. У многобројним ваздушним двобојима оборена су 22 совјетска авиона.

— Америчански конгрес је рнјешио да се Закон о зајму и најму продужи још за годину дана.

— Једним декретом именован је генерал Франческо Росја за подначелника Главног генералштаба.

— Потпретсједник Сједињених Држава кренуће, како изгледа, ових дана у Европу да би се састао са неколико чланова Конгреса, будући да је Рузвелтов престиж у знатном опадању.

— Претсједник финске републике Рити повјерио је господину Денне Кивби мандат за образовање нове владе.

— Алжирски војни суд осуђио је на смрт три особе под оптужбом да су вршиле шпијунажу.

— Јуче у 14·15 часова преминула је Принцеса Жоао од Белгије, кћи португалског краља Ужа и бака Н. Кр. Вис. Принцеве од Пијемонта.

— Не обеспрабрен неуспјешним исходом посљедњих избора, приступио је Рузвелт именовању својих сарадника међу неким лицима, тако званим „Бодајним гускама", које по оцјени лојалности немају потребне компетенције да врше њима повјерене дужности. Међу овима наиаан се и бивши амбасадор Морис, који је одјено положај обавиром на своју дубоку старост, будући да је већ навршио 80 година.

Директор: Ристо ЊЕГУШ ВУКАЈ